

GJYKATA E APELIT

Numri i lëndës: PAKR 55/14

Më: 29 tetor 2014

GJYKATA E APELIT E KOSOVËS, në kolegjin e përbërë nga kryetarja e kolegjit dhe gjyqtarja raportuese Hajnalka Veronika Karpati si dhe nga gjyqtarja e EULEX-it Elka Filcheva-Ermenkova dhe gjyqtari kosovar i Gjykatës së Apelit Abdullah Ahmeti si anëtarë të kolegjit, në pjesëmarrjen e procesmbajtëses Beti Hohler, zyrtare ligjrore e EULEX-it;

në procedurën penale kundër të pandehurve:

S.G., i biri i xxx., i lindur në fshatin xxx, komuna xxx. i lindur më datën xxx, me vendbanim në xxx. në xxx. xxx Ka të kryer shkollimin e xxx dhe i punësuar në xxx, në paraburgim nga data xxx,

Rr.G., i biri i xxx, i lindur në fshatin xxx, komuna xxx, i lindur më datën xxx, me vendbanim në xxx, në rrugën xxx. Ka diplomuar në xxxdhe është xxx në paraburgim nga data xxx,

H.G., i biri i xxx, i lindur në fshatin xxx, komuna xxx, i lindur më datën xxx, me vendbanim në fshatin xxx (komuna xxx.). Ka të kryer shkollimin e xxx dhe është xxx në kuadër të xxx, në paraburgim nga data xxx,

B.SH., i biri i xxx, i lindur në fshatin xxx, komuna xx, i lindur më datën xxx. Banor në komunën xxx, me profesion xxx;

Të akuzuar nga prokurori special me aktakuzën nr. PP. 81/2012 të ngritur më 12 dhjetor 2012 dhe të ndryshuar më 17 janar 2013 si në vijim: **S.G., H.G. and Rr.G.** të akuzuar për dy pika të veprës penale *krime të luftës ndaj popullsisë civile* në bazë të nenit 22 dhe 142 të Kodit Penal të Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë (KP të RSFJ-së), të pasqyruar me nenet 31 dhe 152 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (KPRK), në kundërshtim me nenin 3 që është nen i përbashkët për të katër konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 dhe nenet 4 e 5 (1) të Protokolit II të datës 8 qershor 1977, protokoll shtesë i Konventave të Gjenevës, dhe **B.Sh.** me një pikë të veprës penale *dhënie e ndihmës kryerësve pas kryerjes së veprës penale* sipas nenit 305 (1) dhe (2) të Kodit Penal të Kosovës (KPK, në fuqi nga data 6.4.2004 deri më 31.12.2012), aktualisht të penalizuar me nenin 388 (1) dhe (2) të KPRK-së; dhe të gjykuar në shkallë të parë nga Gjykata Themelore e Mitrovicës me aktgjykimin Nr. P 14/2013, të datës 12 shtator 2013 si më poshtë:

- **S.G., Rr.G.** dhe **H.G.** janë shpallur fajtorë dhe janë dënuar për pikën 1 të aktakuzës për vdekjen e G.B. për veprën *krime të luftës kundër popullsisë civile* të kryer në bashkëkryerje, në bazë të neneve 22 dhe 142 të KP të RSFJ-së, aktualisht të penalizuar sipas nenit 31 dhe 152 (2.1) të KPRK-së, në kundërshtim me nenin 3, të përbashkët për të katër konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 dhe nenin 4 të Protokollit II të datës 8 qershor 1977, protokoll shtesë i konventave të Gjenevës. Të pandehurit janë dënuar secili me nga 12 vjet burgim. Të pandehurit janë liruar për të njëjtën pikë lidhur me vdekjen e V. B.
- **S.G., Rr.G.** dhe **H.G.** janë shpallur të pafajshëm dhe janë liruar për pikën 2 të aktakuzës për vdekjen e I. dhe M.V. për veprën penale *krime të luftës kundër popullsisë civile* të kryer në bashkëkryerje, në bazë të neneve 22 dhe 142 të KP të RSFJ-së, aktualisht të penalizuar sipas nenit 31 dhe 152 (2.1) të KPRK-së, në kundërshtim me nenin 3, të përbashkët për të katër konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 dhe nenin 4 të Protokollit II të datës 8 qershor 1977, protokoll shtesë i konventave të Gjenevës.
- **B.Sh.** është shpallur i pafajshëm dhe është liruar për pikën 3 të aktakuzës lidhur me veprën penale *dhënie e ndihmës kryerësve pas kryerjes së veprës penale*, sipas nenit 305, par. (1) dhe (2) të KPK-së.

Duke vendosur rreth ankesave në vijim të parashtruara kundër aktgjykimit të Gj/Th të Mitrovicës Nr. P 14/2013 të datës 12 shtator 2013:

- **ankesa e prokurorit special, e parashtruar më 20 dhjetor 2013,**
- **ankesa e të pandehurit Rr.G. e parashtruar më 21 dhjetor 2013,**
- **ankesa e avokatit mbrojtës Tahir Rrecaj për të pandehurin S.G., e parashtruar më 20 dhjetor 2013,**
- **ankesa e avokatit mbrojtës Mahmut Halimi për të pandehurin Rr.G., e parashtruar më 26 dhjetor 2013,**
- **ankesa e avokatit mbrojtës Fatbardh Makolli për të pandehurin H.G. e parashtruar më 20 dhjetor 2013;**

pas shqyrtimit të propozimit të prokurorit të apelit të shtetit të parashtruar në bazë të nenit 412 të KPP-së më 6 shkurt 2014;

pas mbajtjes së seancës publike të kolegjit të apelit më 30 shtator 2014 dhe më 28 tetor 2014;

pas mbajtjes së këshillimit dhe votimit më 29 tetor 2014;

në bazë të neneve 389, 390, 394, 398 dhe 401 të Kodit të Procedurës Penale – Ligjit nr. 04 / L - 123 (KPP);

merr këtë:

AKTGJYKIM

I. Refuzohet si e pabazë ankesa e prokurorit special kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës nr. P 14/2013, me të cilin kontestohet lirimi i të pandehurit B.Sh..

II. Pranohen pjesërisht: ankesa e të pandehurit Rr.G., ankesa e avokatit mbrojtës Tahir Rrecaj për të pandehurin S.G. ankesa e avokatit mbrojtës Mahmut Halimi për të pandehurin Rr.G., si dhe ankesa e avokatit mbrojtës Fatbardh Makolli për të pandehurin H.G., në pjesën ku ata e kundërshtojnë dënimin e shqiptuar ndaj të pandehurve S.G., Rr.G. dhe H.G..

III. Aktgjykimi i Gjykatës Themelore të Mitrovicës nr. P 14/2013 i datës 12 shtator 2013 ndryshohet në pjesën e dënimit. Dënimet e shqiptuara ndaj të pandehurve S.G., Rr.G. dhe H.G. për veprën penale *Krime lufte kundër popullsisë civile*, të kryera në bashkëkryerje, sipas neneve 22 dhe 142 të KP të RSFJ-së, në kuptim të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 1999/24, ndryshohen si më poshtë:

- **I pandehuri S.G., i lindur më xxx, dënohet me 8 (tetë) vjet burgim. Koha e kaluar në paraburgim nga data xxx duhet t'i llogaritet në këtë dënim.**
- **I pandehuri Rr.G., i lindur më xxx, dënohet me 8 (tetë) vjet burgim. Koha e kaluar në paraburgim nga data xxx duhet t'i llogaritet në këtë dënim.**
- **I pandehuri H.G., i lindur më xxx, dënohet me 8 (tetë) vjet burgim. Koha e kaluar në paraburgim nga data xxx duhet t'i llogaritet në këtë dënim.**

IV. Në pjesën e mbetur, ankesat e mbrojtjes refuzohen si të pabaza ndërsa aktgjykimi i kundërshtuar vërtetohet.

ARSYETIM

I. HISTORIKU I PROCEDURËS SË DERITANISHME

Hetimet penale lidhur me këtë lëndë kanë filluar kundër **S.G., Rr.G. dhe H.G.** më 14 gusht 2012 nga prokurori i EULEX-it në kuadër të Prokurorisë Speciale të Republikës së Kosovës (PSRK) për një pikë të veprës penale *krime të luftës kundër popullsisë civile*. Me aktvendimin e datës 7 dhjetor 2012, hetimet në fjalë janë zgjeruar duke e përfshirë edhe **B. Sh.** për veprën *dhënie e ndihmës kryerësve pas kryerjes së veprës penale*. Me aktvendim të posaçëm të datës 10 dhjetor 2012 janë zgjeruar hetimet edhe kundër **S.G.t, Rr.G.t dhe H.G.t** duke e shtuar pikën e dytë *krime lufte kundër popullsisë civile*.

Më 12 dhjetor 2012, prokurori special ka ngritur aktakuzën PP. Nr. 81/2012 të datës 11 dhjetor 2012, e cila aktakuzë është ndryshuar më 17 janar 2013.

Më 12 prill 2014 kryetari i trupit gjykues ka marrë aktvendimin mbi aktakuzën. Aktvendimi është vërtetuar pjesërisht dhe është ndryshuar në mënyrë të pjesshme pas ankimit nga ana e Gjykatës së Apelit përmes aktvendimit të saj nr. Kp 490/13 të datës 6 maj 2014.

Të pandehurit **S.G., Rr.G. dhe H.G.** janë duke mbajtur në paraburgim nga data 15 nëntor 2012.

Shqyrtimi gjyqësor në këtë lëndë është mbajtur më datat 11 dhe 14 qershor; më 1, 2, 12 dhe 19 korrik; prej 12 deri më 15 gusht; si dhe më 4, 6 dhe 9 shtator 2013 me aktgjykimin e shpallur më 12 shtator 2013. Trupi gjykues po ashtu ka zgjatur paraburgimin ndaj të pandehurve **S.G., Rr.G. dhe H.G.** deri sa aktgjykimi ka marrë formën e prerë.

Aktgjykimi u është dërguar palëve në pjesën e parë të dhjetorit 2013. Të pandehurit **S.G., Rr.G. dhe H.G.** kanë ushtruar ankesa ndaj aktgjykimit në pjesën e dënimit të tyre për veprën penale në fjalë. Prokurori special ka apeluar aktgjykimin lidhur me lirimin e **B.Sh.**

Asnjë prej palëve nuk ka apeluar lirimin e të pandehurve **S.G., Rr.G. dhe H.G.** për pikën 2 të aktakuzës apo për pjesën e aktakuzës sipas pikës 1 që lidhet me vdekjen e V.B. Këto pjesë të aktgjykimin të kundërshtuar kanë marrë formën e tyre të prerë më 26 dhjetor 2013.

Lënda është bartur në Gjykatën e Apelit për ta vendosur ankesën në fjalë më 29 janar 2014. Më 6 shkurt 2014 prokurori i apelit i shtetit ka parashtruar propozimin e tij në bazë të nenit 412 të KPP-së.

Seanca e parë e kolegjit të apelit është mbajtur më 30 shtator 2014 në praninë e të gjithë të pandehurve dhe mbrojtësve të tyre si dhe prokurores së apelit të shtetit Judit Eva Tatrai. Gjatë seancës mbrojtja ka parashtruar kërkesën për përjashtimin e kolegjit të apelit. Seanca është shtyrë dhe i kërkesa i është kaluar për vendosje kryetarit të Gjykatës së Apelit.

Kryetari i Gjykatës së Apelit ka marrë vendimin e tij më datën 9 tetor 2014. Ai e ka refuzuar kërkesën për përjashtimin e kolegjit të apelit si të pabazë.

Seanca pastaj ka vazhduar para kolegjit të apelit më 28 tetor 2014 në praninë e të gjithë të pandehurve, të mbrojtësve Tahir Rrecaj dhe Mahmut Halimi si dhe të prokurorit të apelit të shtetit Claudio Pala. Mbrojtësi Fatbardh Makolli (për të pandehurin **H.G.**) dhe mbrojtësi Gani Rexha (për të pandehurin **B.Sh.**) janë ftuar me kohë për seancë siç dëshmohet edhe me fletë-dërgesat në shkresat e lëndës por nuk kanë marrë pjesë.

Kolegji i apelit është këshilluar dhe ka votuar më 29 tetor 2014.

II. TË GJETURAT E KOLEGJIT TË APELIT

1. Kompetenca e kolegjit

Në bazë të nenit 472 (1) të KPP-së, kolegji duhet së pari të shqyrtojë nëse është kompetent për të vendosur lidhur me lëndën penale në fjalë.

Mbrojtja gjatë seancës së apelit më 30 shtator 2014 e ka kundërshtuar përbërjen e kolegjit. Mbrojtja ka parashtruar se kolegji duhet të jetë i përbërë nga një gjyqtar i EULEX-it dhe dy gjyqtarë kosovarë të Gjykatës së Apelit. Kolegji i Apelit e refuzon kundërshtimin e mbrojtjes si të pabazë.

Gjykata e Apelit është gjykatë kompetente për të vendosur rreth ankesave në bazë të neneve 17 dhe 18 të Ligjit mbi gjykatat – Ligji nr. 03 / L - 199.

Kolegji i Gjykatës së Apelit është formuar në përputhje me nenin 19 (1) të Ligjit mbi gjykatat dhe me nenin 3 të Ligjit mbi kompetencat, përzgjedhjen dhe caktimin e lëndëve për gjyqtarët dhe prokurorët e EULEX-it në Kosovë – Ligji nr. 03 / L – 053, i ndryshuar me Ligjin nr. 04 / L - 273,¹ dhe i sqaruar me Marrëveshjen në mes të shefit të EULEX-it në Kosovë dhe Këshillit Gjyqësor të Kosovës më 18 qershor 2014.

Ligji plotësues nr. 04 / L - 273 (po ashtu i njohur për opinionin edhe si Ligji Omnibus i EULEX-it) në nenin 1.A përcakton cilat lëndë përbëjnë lëndë në vazhdim e sipër të cilat bijnë nën kompetencat e EULEX-it. Hetimet në këtë lëndë kanë nisur në vitin 2012, aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë është marrë në shtator 2013 ndërsa lënda është në pritje në Gjykatën e Apelit që nga janari 2014.

Pasi është vërtetuar se EULEX-i është kompetent për lëndën, çështja e radhës e cila ngrihet tani është përbërja e kolegjit në një lëndë e cila është në zhvillim e sipër nga EULEX-i.

Në bazë të nenit 3.3 të Ligjit nr. 04 / L – 273, kolegjet e lëndëve për të cilat është kompetent EULEX-i duhet të jenë të përbëra në shumicë të gjyqtarëve kosovarë nëse Këshilli Gjyqësor i Kosovës (KGjK) nuk vendos që kolegji në fjalë duhet të jetë i përbërë në shumicë nga gjyqtarët e EULEX-it.

Kjo dispozitë si dhe kushti që vendimin ta marrë KGjK-ja vë në pah nenin 2 të Marrëveshjes në mes të EULEX-it dhe Këshillit Gjyqësor të Kosovës të datës 18 qershor 2014. KGjK-ja përmes marrëveshjes në fjalë ka vendosur që në të gjitha lëndët të cilat janë në vazhdim e sipër, trupat gjykues do të jenë të përbëra nga gjyqtarë të EULEX-it në shumicë dhe “do të vazhdohet me kolegje me gjyqtarë të EULEX-it në shumicë për vazhdimin e të gjitha fazave të gjyqimit dhe të procedurave të mbetura.” Shprehja “procedura të mbetura” duhet të lexohet si një referim i qartë

---

¹ Ligji nr. 04 / L – 273 mbi ndryshimin dhe plotësimin e ligjeve të cilat kanë të bëjnë me mandatin e Misionit të Bashkimit Evropian për Sundim të Ligjit në Republikën e Kosovës.

ndaj procedurave të mjeteve juridike. Dispozita prandaj vlen edhe për procedurat e apelit në lëndë të tilla të cilat janë në vazhdim e sipër.

Në bazë të kësaj, kolegji i apelit në lëndën në fjalë prandaj është formuar në mënyrë të saktë me dy gjyqtarë të EULEX-it si dhe një gjyqtar kosovar të Gjykatës së Apelit.

Sa i përket asaj se mbrojtësi Rrecaj më 30 shtator 2014 gjithashtu ka pretenduar se marrëveshja e përgjithshme në mes të EULEX-it dhe KGjK-së nuk i përmbush kushtet e nenit 3.3 të Ligjit nr. 04 / L - 273, një argument i tillë refuzohet. Avokati mbrojtës ishte i mendimit se një marrëveshje e përgjithshme nuk është e mjaftueshme por për secilën lëndë konkrete duhet patjetër të arrihet nga një marrëveshje specifike.² Kolegji i apelit konsideron se një interpretim i tillë i nenit 3.3 është i pabazuar. Nuk ekziston askund në ligj diçka e tillë që do ta parandalonte organin kompetent – në këtë rast KGjK-në – që të futet në një marrëveshje e cila përfshin një kategori të lëndëve. Neni 3.3 nuk flet për ndonjë kërkesë individuale për ndonjë lëndë konkrete, por thjesht kërkon që vendimi të merret nga KGjK-ja. Marrëveshja në mes të EULEX-it dhe KGjK-së e datës 18 qershor 2014 e përmbush kushtin në fjalë. Marrëveshja e përcakton kategorinë e lëndëve për të cilat është marrë vendimi dhe lëndët në fjalë janë identifikuar në mënyrë të qartë. Për këtë arsye, nuk ka shkelje në këtë drejtim.

Në pajtim me të gjeturat e sipërpërmendura, kolegji në mënyrë unanime konstaton se është kompetent për të vendosur rreth lëndëve në fjalë në përbërjen prej një gjyqtari kosovar si dhe dy gjyqtarëve të EULEX-it.

2. Pranueshmëria e ankesave

Të pesë ankesat janë të pranueshme.

Të pandehurve iu është dorëzuar aktgjykimi i arsyetuar më datën 13 dhjetor 2013. Prokurori special ka pranuar aktgjykimin e kundërshtuar më 11 dhjetor 2013.

Të gjitha ankesat janë parashtruar brenda afati kohor prej 15 ditës në pajtim me nenin 380 (1) të KPP-së. Ankesat janë parashtruar nga personat e autorizuar dhe i përmbajnë të gjitha informatat tjera të përcaktuara me nenin 376 *et seq* të KPP-së.

3. Të gjeturat mbi bazat e lëndës

Ankesa e prokurorit special refuzohet. Ankesat e të pandehurve **S.G.**, **Rr.G.** dhe **H.G.** pjesërisht pranohen; në pjesën ku kundërshtohet sanksioni i shqiptuar penal.

---

² Procesverbali i seancës së apelit, PAKR 55 / 14, i datës 30 shtator 2014, faqe 2 (versioni në gjuhën angleze).

Kolegji i apelit do t'i shqyrtojë të gjitha arsyet e parashtruara në ankesë nën titujt e mëposhtëm përkatës. Së pari, kolegji do ta shqyrtojë ankesën e prokurorit special pasi që merret me një çështje të ngushtë të interpretimit të nenit 305 të KPK-së, lidhur me lëndën penale kundër **B. Sh.** Së dyti, kolegji do t'i diskutojë edhe kundërshtimet e ngritura nga ankesat e mbrojtjes. Mbrojtja e kundërshton aktgjykimin fajësues për të pandehurit **S.G., Rr.G.** dhe **H.G.** për të gjitha bazat sipas nenit 383(1) të KPP-së – shkelje esenciale e dispozitave të procedurës penale, shkelje e ligjit penal, vërtetim i gabueshëm dhe jo i plotë i gjendjes faktike dhe vendimi mbi sanksionin penal. Parashtruesit e ankesave ngrehin të njëjtat kundërshtime, prandaj ata do të adresohen në mënyrë të përbashkët.

3.1. Ankesa e prokurorit special për interpretimin e ligjit penal lidhur me lirimin e B. Sh. (neni 305 i KPK-së)

Prokurori special e ka akuzuar të pandehurin **B.Sh.** për veprën penale të *dhënies së ndihmës kryerësve pas kryerjes së veprave penale* në bazë të nenit 305 (1) dhe (2) të KPK-së. Veprimi bazë i veprës penale ka qenë deklarata gjatë procedurës paraprake e dhënë nga **B.Sh.** para prokurorit special më datën 19 nëntor 2012, në të cilën **B.Sh.** ka theksuar se ka qenë i pranishëm dhe nuk dinte asgjë lidhur me vrasjen e G.B. në shtëpinë e shëndetit në S. më 18 qershor 1999.

Kolegji i apelit vëren se akuza penale në fjalë në fillim është refuzuar nga ana e kryetarit të trupit gjykues gjatë fazës procedurale të ngritjes së aktakuzës dhe deklarimit të fajësisë. Pas ankesës së prokurorit special, akuza është kthyer përsëri nga Gjykata e Apelit në aktvendimin e saj nr. Kp 490 / 13 të datës 6 maj 2014.

Gjykata Themelore në aktgjykimin e kundërshtuar e ka shpallur të pandehurin **B.Sh.** të pafajshëm dhe e ka liruar nga vepra penale me të cilën akuzohej.

Përderisa Gjykata Themelore në mënyrë eksplicite kishte theksuar se “nuk besonte që i pandehuri xxx. **Sh.** nuk kishte qenë në dhomën në të cilën ishte kryer vepra penale në fjalë [...]”³, gjykata themelore kishte konstatuar se elementet e veprës penale sipas nenit 305 (1) dhe (2) të KPK-së nuk ishin vërtetuar.

Kolegji i Apelit vëren se gjykata themelore në arsyetim i ishte referuar nenit 364 (1.3) të KPP-së. Një gjë e tillë, duke e pasur parasysh arsyetimin e shtjelluar në hollësi, sipas pikëpamjes së kolegjit të apelit është thjesht një gabim shtypi. I pandehuri është liruar për arsye se vepra për të cilën akuzohej ai nuk përbënte vepër penale dhe jo për shkak se nuk ishte provuar se ai e kishte kryer veprën në fjalë. Referimi i saktë prandaj duhet t'i bëhet nenit 364 (1.1) të KPP-së.

Gjykata themelore i është futur interpretimit të fjalëpërfjalshëm dhe sistematik të dispozitës përkatëse të KPP-së dhe ka konstatuar se neni 305 i KPK-së nuk e penalizon asnjë lloj ndihme por vetëm sjelljen specifike të përmendur në këtë dispozitë. Gjykata themelore po ashtu e ka

---

³ Aktgjykimi i kundërshtuar, faqe 34 (versioni në gjuhën angleze).

refuzuar interpretimin e shprehjes “zbulim” të prokurorit dhe të Gjykatës së Apelit, të miratuar me aktvendimin e Gjykatës së Apelit të datës 6 maj 2014.

Prokurori special apelon lirim të **B.Sh.** dhe e përsërit interpretimin e nenit 305 të KPK-së. Prokurori fokusohet në interpretimin e shprehjes “zbulim” dhe pretendon se “i pandehuri nuk bëhet kryerës teknikisht derisa me aktgjykimin e gjykatës të mos vërtetohet përgjegjësia e tij penale si kryerës po qe se ekziston prezumimi i pafajësisë derisa së provohet fajësia.”⁴

Kolegji i apelit e refuzon interpretimin e prokurorit special dhe e vërteton interpretimin e ligjit të bërë nga gjykata themelore.

Neni 305 (1) i KPK-së përcakton si më poshtë:

“Kushdo që strehon kryerësin e veprës penale e cila ndiqet sipas detyrës zyrtare ose e ndihmon atë në shmangien e zbulimit të veprës përmes fshehjes së mjeteve, provave a në çfarëdo mënyre tjetër, ose kushdo që strehon personin e dënuar apo ndërmer veprime për pengimin e ekzekutimit të dënimit a urdhrin për trajtim të detyrueshëm dënohet me burgim deri në një vit.”

Çështja kryesore para kolegjit të apelit është interpretimi konfliktuoz (në mes të prokurorit dhe gjykatës themelore) i shprehjes ‘e ndihmon atë në shmangien e zbulimit ... në çfarëdo mënyre tjetër’.

Kolegji vëren se vepra e ndaluar e penalizuar me nenin 305 (1) të KPK-së është ajo e ‘dhënies së ndihmës kryerësit’ me qëllim të ofrimit të ndihmës kryerësit për t’iu shmangur zbulimit. Çështja e parë e cila del në pah është prandaj çfarë nënkupton shprehja “dhënie e ndihmës kryerësit për t’iu shmangur zbulimit”.

Krimi i “dhënies së ndihmës kryerësit pas kryerjes së veprave penale” “për t’iu shmangur zbulimit” cilësohet në bazë të nenit 305 (1) të KPK-së. Si pikë fillestare, kolegji i apelit duhet ta zbatojë interpretimin e fjalëpërfjalshëm të ligjit. Duhet patjetër të pranohet fakti se ligjvënësi e ka zgjedhur shprehjen ‘zbulim’ për një arsye të fortë dhe nuk ka përdorur në vend të saj ndonjë shprehje tjetër.

Kuptimi i rëndomtë i fjalës zbulim është akti i të gjeturit apo i të kuptuarit të një gjëje për herën e parë. Prandaj, interpretimi i fjalëpërfjalshëm i ‘dhënies së ndihmës kryerësit për t’iu shmangur zbulimit’ do të lidhej në përgjithësi me fshehjen e identitetit të kryerësit nga autoritetet ashtu që identiteti i kryerësit mos të mund të vërtetohet. Interpretimi i fjalëpërfjalshëm sipas pikëpamjes

---

⁴ Ankesa e prokurorit special në faqen 2 (versioni në gjuhën angleze).

së kolegjit të apelit po ashtu do t'i përfshinte edhe situatat në të cilat asistenca e dhënë do të drejtohej nga dhënia e ndihmës kryerësit, identiteti i të cilit është i njohur, që të mos kapet.

Interpretimi i prokurorit special se 'zbulimi' duhet të kuptohet si 'shpallje fajtor përmes aktgjykimit të formës së prerë' nuk ka mbështetje në interpretimin e dispozitës. Të lexuarit e dispozitës në mënyrën e mbështetur nga prokurori special do të nënkuptonte të shkohej shumë përtej asaj që përfshin dispozita.

Për më tepër, kolegji vëren se edhe një krahasim sistematik me dispozitat e tjera të KPK-së të cilat e përdorin të njëjtën shprehje, siç është treguar nga gjykata themelore në aktgjykimin e kundërshtuar, shpie deri tek refuzimi i interpretimit të prokurorit. Kolegji i apelit e miraton interpretimin dhe konkluzionet e arritura në këtë drejtim në faqet 41 – 43 të aktgjykimit të kundërshtuar (numërtimi i faqeve në gjuhën angleze).

Kolegji më tej vëren se interpretimi i nenit 305 të KPK-së është sqaruar tash së fundi edhe nga Gjykata Supreme e Kosovës. Gjykata Supreme në *aktgjykimin Kabashi*⁵ të datës 7 gusht 2014 ka përdorur në mënyrë efektive të njëjtin interpretim siç është mbështetur nga gjykata themelore në këtë lëndë si dhe nga kolegji i tanishëm i apelit. Kolegji i apelit vëren se më herët kolegji me përbërje tjetër me shumicë kishte miratuar një interpretim tjetër të nenit 305 të KPK-së i cili më vonë ishte anuluar nga Gjykata Supreme.

Si përfundim, kolegji i apelit e refuzon ankesën e prokurorit special si të pabazë dhe e vërteton lirimin e **B.Sh.** të vendosur nga gjykata e shkallës së parë. Në bazë të nenit 305 të KPK-së, nuk konsiderohet vepër penale dhënia e dëshmisë së rrejshme gjatë fazës së procedurës paraprake dhe pasi është identifikuar dhe madje edhe paraburgosur kryerësi i veprës penale e cila është duke u hetuar.

Kolegji i apelit vëren se dhënia e dëshmisë së rrejshme sanksionohet me nenin 307 të KPK-së, megjithatë, dispozita në fjalë është e kufizuar vetëm në dhënien e dëshmisë së rrejshme *gjatë procedurës gjyqësore*. Për këtë arsye, siç është theksuar me të drejtë nga gjykata themelore, veprimet e të pandehurit **B.Sh.** nuk kanë mundur të cilësohen në bazë të nenit 307 të KPK-së.

'Trupi gjykues e ka theksuar vakumin evident ligjësor. Megjithëkëtë, ky vakum ekziston vetëm në pamje të jashtme në qoftë se e zbatojmë këtë *ratio legis*: është e qartë se ligji nuk është bërë për të toleruar dhënien e dëshmisë së rrejshme gjatë fazës së procedurës paraprake (shih paralajmërimin adekuat i cili i jepet dëshmitarit gjatë fazës paraprake), megjithatë interesi mbizotërues për ta zbuluar të vërtetën është që e vërteta të zbardhet gjatë shqyrtimit gjyqësor.

---

⁵ Aktgjykimi nr. PA II 3 / 2014 i Gjykatës Supreme të Kosovës, i datës 7 gusht 2014.

Kjo nënkupton se dëshmitari duhet patjetër të ftohet gjatë shqyrtimit gjyqësor dhe duhet t'i jepet mundësia për ta korrigjuar deklaratën e mëhershme. Nëse e bën një gjë të tillë, dëshmitari nuk mund të ndiqet penalisht për dhënien e dëshmisë së rrejshme gjatë fazës paraprake. Për këtë arsye, prokurori special në këtë rast është dashur ta thërrasë B.Sh. si dëshmitar në shqyrtimin gjyqësor në vend se ta akuzojë me veprën penale sipas nenit 305 të KPK-së duke e bërë menjëherë të bashkëpandehur në lëndën në fjalë. Do të parapëlqejë për prokurorinë që t'i jepte B.Sh. mundësinë e dhënies së deklaratës gjatë shqyrtimit gjyqësor, duke ia mundësuar dhënien e plotë të kronologjisë së ngjarjeve. **B.Sh.** pastaj do të merrte pjesë në procedurë si dëshmitar dhe në qoftë se do të jepte dëshmi të rrejshme para trupit gjykues, kjo do të shërbente si arsye për ndjekje penale sipas nenit 307 të KPK-së.⁷

3.2. Shkelje të pohuara substanciale të dispozitave të procedurës penale

(a) Shkelje e pohuar e nenit 369(1) të KPP-së lidhur me nenin 384(2) të KPP-së - se të drejtat e mbrojtjes janë shkelur për shkak të vonesës në përpilimin e aktgjykimit të arsyetuar

Mbrojtësi pohon se ka pasur shkelje të të drejtave të mbrojtjes sepse aktgjykimi i arsyetuar u është dorëzuar mbrojtësve vetëm tre muaj pas shpalljes së aktgjykimit. Sipas nenit 369(1) të KPP-së, aktgjykimi i arsyetuar në lëndët me paraburgim duhet të përpilohet brenda 15 ditëve, dhe në çështjet e tjera brenda 30 ditëve prej shpalljes së aktgjykimit. Në rastet kur lënda është e ndërlikuar, ky afat mundë të vazhdohet deri në 60 ditë të tjera shtesë.

Kolegji konfirmon se aktgjykimi i arsyetuar nuk ishte përpiluar brenda afatit të paraparë me nenin 369(1) të KPP-së. Megjithatë aktgjykimi i kundërshtuar ka plotësisht 45 faqe dhe përmban një analizë të hollësishme të çështjeve të shumta të ndërlikuara ligjore dhe faktike në lëndë. Nuk ka indikacion se trupi gjykues e ka vonuar përpilimin me shkrim. Përkundrazi, aktgjykimi ishte përgatitur, përfunduar dhe u ishte dorëzuar palëve brenda afatit të arsyeshëm kur kihet parasysh tërësia e lëndës.

Kolegji po ashtu vë në pah se jo secila shkelje e KPP-së përbën shkelje substanciale të procedurës penale. Sipas nenit 384(2) të KPP-së, mbrojtja gjithsesi duhet të tregojë se është cenuar e drejta e mbrojtjes me shkeljen e pohuar të dispozitës procedurale. Parashtruesit e ankesës në këtë lëndë nuk e kishin treguar këtë. Kolegji i apelit gjen se vonesa në dorëzimin e aktgjykimit të arsyetuar nuk kishte pasur ndikim në të drejtat e mbrojtjes në procedurë si tërësi.

Në pjesën ku parashtruesit e ankesës i referohen të drejtës në gjykim në afat të arsyeshëm, sipas nenit 6 të KEDNj, kolegji thekson sërish se arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procedurës duhet të vlerësohet në kuadër të rrethanave të caktuara të çdo lënde individualisht. Kjo që u përmend vazhdimisht është theksuar në jurisprudencën e KEDNj-së.⁶ Në lëndën në fjalë, vonesa prej dy muajve në sjelljen e aktgjykimit të arsyetuar nuk është e tepruar duke pasur në konsideratë

---

⁶ Për një pasqyrë më të përgjithshme të jurisprudencës përkatëse McBride shih: Procedura penale dhe të Drejtat e Njeriut: Praktika e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, botim COE 2009, në f. 359 et seq.

volumin dhe natyrën e ndërlikuar të lëndës. Veç kësaj, procedura si tërësi nuk ka marrë shumë kohë.

Prandaj kolegji vjen në përfundimin se nuk ka pasur shkelje të nenit 384(2) të KPP-së apo të nenit 6 të KEDNj-së.

(b) Shkelje e pohuar sipas nenit 384(1.12) të KPP-së - se aktgjykimi nuk ishte përpiluar në përputhje me nenin 370 të KPP-së

Mbrojtja paraqet se dispozitivi është i pakuptueshëm, kundërthënës në brendinë e tij e edhe me provat në shkresat e lëndës. Mbrojtja paraqet se aktgjykimi i kundërshtuar nuk është përpiluar në përputhje me nenin 370 të KPP-së.

Kjo arsye e dhënë në ankesë refuzohet si e pabazuar.

Dispozitivi është i qartë, logjik dhe nuk është kundërthënës as në brendi e as me arsyetimin e vet. Dispozitivi sjell një përshkrim koherent dhe të kuptueshëm të fakteve kyçe dhe përmban të gjitha të dhënat e nevojshme të parapara me nenin 370(3) dhe (4) të KPP-së lidhur me nenin 365 të KPP-së.

Dispozitivi është plotësisht koherent me arsyetimin e aktgjykimit të kundërshtuar dhe i njëjti pasqyron gjetjet e shtjelluara në atë pjesë. Gjykata Themelore ka paraqitur arsyet për secilën pikë të vendimit të vet në mënyrë individuale sikurse kërkohet me nenin 370(6) të KPP-së.

Dispozitivi i lexuar së bashku me arsyetimin e detajuar të aktgjykimit të kundërshtuar ofron një vlerësim të kuptueshëm të provave dhe fakteve të cilat Gjykata Themelore i ka konsideruar të provuara dhe të pa provuara. Në përputhje me nenin 370(7) të KPP-së, Gjykata Themelore e ka bërë edhe një vlerësim të hollësishëm të besueshmërisë së provave kundërthënëse dhe arsyeve të cilat e kanë udhëzuar Gjykatën Themelore në zgjidhjen e çështjeve faktike dhe ligjit.

(c) Shkelje e pohuar e nenit 262 të KPP-së lidhur me nenin 384(2) të KPP-së – se aktgjykimi i kundërshtuar bazohet vetëm ose vendosmërisht në prova në kundërshtim me nenin 262 të KPP-së

Mbrojtësi i **Rr.G.t** paraqet se dënimi është i bazuar vetëm në deklaratën e një dëshmitari në kundërshtim me nenin 262 të KPP-së.

Kolegji bën të ditur se dëshmitari J. B. është dëshmitari kryesor në këtë lëndë kundër të pandehurve. Dëshmitari megjithatë asnjëherë nuk ka qenë dëshmitar bashkëpunues apo dëshmitar anonim, prandaj kufizimet e parapara me nenin (3) dhe (4) të KPP-së nuk vlejnë për provat e tij.

Kjo arsye e paraqitur në ankesë prandaj është refuzuar, dhe nuk e nevojshme që kolegji i apelit ta shqyrtojë se për çfarë niveli të dënimit bazohet në dëshminë e këtij dëshmitari.

(d) Shkeljet e pohuar të nenit 7(2) të KPP-së dhe nenit 253 të KPP-së dhe parimi i prezumimit të pafajësisë

Mbrojtja pohon se janë shkelur nenet 7(2) dhe 253 të KPP-së. Ngjashëm, mbrojtja pohon se Gjykata Themelore nuk ka arritur t'i vlerësojë provat ndaras dhe bashkërisht dhe nuk ka arritur ta respektojë parimin e prezumimit të pafajësisë. Mbrojtja pra pa dyshim pohon se ka pasur shkelje esenciale të procedurës penale sipas nenit 384(2) të KPP-së.

Neni 7(2) i KPP-së parasheh se “*Sipas dispozitave të parapara me këtë Kod, gjykata, prokurori i shtetit dhe policia që marrin pjesë në procedurë penale detyrohen që me vëmendje dhe me përkushtim maksimal profesional dhe me përkujdesje të njëjtë të vërtetojnë faktet kundër të pandehurit si dhe ato në favor të tij, dhe para fillimit të procedurës dhe gjatë zhvillimit të saj t'i mundësojnë të pandehurit dhe mbrojtësit të tij shfrytëzimin e të gjitha fakteve dhe provave që janë në favor të të pandehurit.*”.

Neni 253 i KPP-së përcakton arsyet për hedhjen poshtë të aktakuzës gjatë fazës së ngritjes së aktakuzës dhe deklarimit në procedurë penale.

Neni 3 i KPP-së kodifikon parimet e prezumimit të pafajësisë dhe në *dubio pro reo*.

Kolegji nuk gjen asnjë shkelje të këtyre dispozitave në këtë lëndë.

Sa i përket nenit 7(2) të KPP-së, nga analiza e shtjelluar të cilën e përmban arsyetimi i aktgjyqimit të kundërshtuar, është tejet e qartë se Gjykata Themelore e ka bërë një analizë të kujdesshme dhe tepër të përpiktë të provave në këtë lëndë. Gjykata Themelore ka qenë plotësisht në dijeni të kundërthënieve në prova dhe të njëjtat i ka adresuar.

Ndonëse mbrojtja mund të mos jetë dakord me konkluzionet e arritura të Gjykatës Themelore pas përfundimit të analizës së vet mbi provat, kjo në fakt përbën një kundërshtim të ndarë. Megjithatë mbrojtja nuk mund të pohojë në mënyrë të arsyeshme se Gjykata Themelore nuk e ka përmbushur detyrën e saj për t'i shqyrtuar provat me vëmendje dhe me përkushtim maksimal profesional.

Përveç kësaj, analiza e procesverbalit të shqyrtimit gjyqësor zbulon se trupi gjykues gjatë gjithë procedurës ishte i përkushtuar për ta përcaktuar të vërtetën në procedurën penale. Trupi gjykues ka qenë i angazhuar në intervistim të gjerësishëm edhe të dëshmitarëve të paraqitur nga ana e prokurorisë edhe dëshmitarëve të paraqitur nga ana e mbrojtjes në mënyrë që të vërtetojë faktet dhe ta vlerësojë besueshmërinë e dëshmitarëve individualisht. Gjykata Themelore u ka dhënë konsideratën e duhur provave të mbrojtjes dhe e ka arsyetuar në detaje pse nuk ka qenë e bindur me dëshmitarët e alibisë. Gjykata Themelore thjesht nuk i ka injoruar provat shfajësuese të administruara gjatë gjyqimit por në mënyrë transparente dhe të hollësishme e ka përshkruar natyrën kontradiktore të provave dhe e ka arsyetuar pse ka zgjedhur ta besojë versionin e dhënë nga prokuroria për ngjarjet. Prandaj nuk ka pasur cenim të nenit 7(2) të KPP-së.

Në pjesën ku mbrojtja pohon për shkelje të nenit 253 të KPP-së, një pohim i tillë është i paqartë e edhe i pabazuar.

Neni 253 i KPP-së përcakton arsyet për hedhjen poshtë të aktakuzës para fillimit të shqyrtimit gjyqësor. Kjo dispozitë nuk shërben për asnjë qëllim pas fillimit të shqyrtimit gjyqësor.

Pasi që të fillojë shqyrtimi gjyqësor, gjykata mund ta refuzojë akuzën kundër të pandehurit vetëm në rrethana shumë të kufizuara duke sjellë aktgjykimin refuzues (neni 363 i KPP-së). Kushtet për një kësi aktgjykimi refuzues janë të gjitha të natyrës procedurale: prokuroria i tërheq akuzat; i pandehuri tanimë është liruar ose dënuar për të njëjtën vepër me aktgjykim të formës së prerë ose procedura ndaj tij është ndërprerë në formë të prerë ose ekzistojnë rrethana të cilat e pengojnë prokurorinë të tilla si afati i parashkrimit apo miratimi i ligjit mbi amnistinë. Asnjëra nga këto situata procedurale nuk ka ekzistuar e as nuk ekziston në lëndën aktuale.

Lidhur me prezumimin e pafajësisë, kolegji nuk gjen asnjë shkelje të këtij parimi. Prezumimi i pafajësisë nuk nënkupton se i pandehuri nuk mund të dënohet. Ky parim mbron kundër asaj që i pandehuri të konsiderohet dhe trajtohet si fajtor para se të silltet aktgjykim i formës së prerë. Nuk ka asnjë indikacion në shkresat e lëndës se Gjykata Themelore do të kishte vepruar në këtë mënyrë. Trupi gjykues e ka zhvilluar gjykimin në mënyrë të paanshme dhe i ka kushtuar konsideratë të duhur propozimeve për prova njëjtë si nga mbrojtja ashtu edhe nga prokuroria dhe vëmendshëm i ka peshuar provat dhe argumentet e të dy palëve. Kjo është e qartë nga aktgjykim i kundërshtuar dhe arsyetimi i dhënë këtu nga trupi gjykues.

Në pjesën që ka të bëjë me parimin *in dubio pro reo*, kolegji thekson edhe një herë se parimi është relevant vetëm kur gjykata përballlet me dyshim lidhur me ekzistimin e fakteve përkatëse për lëndën ose zbatimin e dispozitës së ligjit penal. Në lëndën në fjalë, Gjykata Themelore nuk është përballur me asnjë dyshim sa i përket vdekjes së G.B. Kolegji i apelit prandaj nuk ka pasur asnjë obligim për ta zbatuar nenin 3(2) të KPP-së sepse ajo i ka konsideruar faktet relevante të provuara në bazë të provave të administruara gjatë gjyqimit. Prandaj nuk ka pasur shkelje të ligjit procedural në këtë aspekt.

Kolegji i apelit e thekson edhe njëherë se nëse konkluzionet e Gjykatës Themelore mbi vërtetimin e fakteve janë ose jo të drejta dhe të plota, kjo është një çështje e ndarë dhe do të vlerësohet në pjesën pasuese të këtij aktgjykimi.

3.3. Pohimi për vërtetim të gabueshëm dhe /apo jo të plotë të gjendjes faktike

(a) Standardi i shqyrtimit

Para se t'i vlerësojë meritat e argumenteve të paraqitura nga mbrojtja mbi vërtetimin e pohuar të gabueshëm ose jo të plotë të fakteve, kolegji i apelit përsërit edhe njëherë standardin e shqyrtimit të gjetjeve faktike të bërë nga trupi gjykues.

Neni 386 i KPP-së e përkufizon termin “vërtetim të gabueshëm të gjendjes faktike” dhe “vërtetim jo të plotë të gjendjes faktike”. Nga këto përkufizime është e qartë se nuk është e mjaftueshme që ankuesi të tregojë vetëm një gabim të pohuar faktik ose vërtetim jo të plotë të faktit nga trupi gjykues. Ose më saktë, pasi që kodi i procedurës penale kërkon që vërtetimi i gabueshëm ose jo i plotë i gjendjes faktike të ndërlidhet me “faktin vendimtar”, atëherë parashtruesi i ankesës doemos duhet të vërtetojë edhe se vërtetimi i gabueshëm dhe jo i plotë i gjendjes faktike në fakt ndërlidhet me faktin vendimtar d.m.th. është kritike për aktgjykimin e sjellë.⁷ Përveç kësaj, është parim i përgjithshëm i procedurës së apelit që Gjykata e Apelit doemos duhet të tregojë një lloj respekti për gjetjet faktike të trupit gjykues sepse ky i fundit ka qenë në pozitë më të mirë për t’i vlerësuar provat në fjalë. Shumë shpesh Gjykata Supreme e Kosovës ka konsideruar se duhet patjetër “*ta respektojë vlerësimin e trupit gjykues lidhur me besueshmërinë e dëshmitarëve të gjykimit të cilët janë paraqitur personalisht para tyre dhe i kanë dhënë dëshmitë e tyre personalisht para tyre. Nuk i takon Gjykatës Supreme të Kosovës ta anashkalojë vlerësimin nga trupi gjykues të besueshmërisë së atyre dëshmitarëve nëse nuk ekziston një bazë e fortë për të bërë një gjë të tillë.*” Standardi të cilin e ka zbatuar Gjykata Supreme ka qenë “*mos t’i prekë gjetjet e gjykatës e cila e ka gjykuar lëndën vetëm nëse provat në të cilat është mbështetur gjykata nuk janë të pranueshme nga çfarëdo gjykate e arsyeshme faktike ose nëse vlerësimi i saj ka qenë tërësisht i gabueshëm*” (Gjykata Supreme e Kosovës, AP-KZi 84/2009, 3 dhjetor 2009, para. 35; Gjykata Supreme e Kosovës, AP-KZi 2/2012, 24 shtator 2012, para. 30). Qasja e ndjekur nga Gjykata Supreme e Kosovës e pasqyron parimin e procedurës së apelit që është aplikuar – edhe pse me disa mospërputhje – e që është njësoj si në sistemin anglosakson si në atë kontinental e edhe në procedurat e ligjit penal ndërkombëtar (*shih p.sh. Gjykata Supreme e Irlandës, Hay v. O’Grady, [1992] IR 210; Gjykata Federale e Drejtësisë së Gjermanisë, BGHSt10, 208 (210); Tribunali ndërkombëtar kriminal për ish Jugosllavinë, Prokurori v. xxx et al., IT-95-16-A, aktgjykimi i apeluar, para. 28 et seq.*).⁸

Kolegji i apelit së pari do ta adresojë rendësin e paraqitjes së bërë nga i pandehuri S.G. në seancën e kolegjit të apelit të mbajtur më 28 tetor 2014, kur i pandehuri pohoi se vetëm ai ishte i përfshirë në vrasjen e G. B. më 18 qershor 1999. Pas kësaj, kolegji do t’i adresojë argumentet e tjera të dhëna nga mbrojtja lidhur me vërtetimin e gabueshëm dhe jo të plotë të gjendjes faktike përfshirë këtu edhe çështjen e besueshmërisë së provave të J. B. dhe nëse ka pasur konflikt të armatosur duke u zhvilluar në Kosovë më 18 qershor 1999.

(b) Deklarata e dhënë nga i pandehuri S.G. para kolegjit të apelit më 28 tetor 2014

⁷ Shih po ashtu B. Petric në: komentimet e neneve të Ligjit jugosllav të procedurës penale, botimi i dytë i vitit 1986, neni 366, par. 3

⁸ Qasje të njëjtë kanë pasur edhe kolegjet e ndryshme të Gjykatës së Apelit. Shih p.sh. aktgjykimin nr. PaKr 1122/12 të datës 25.04.2013, para. 39-40; aktgjykimi PaKr 1121/12 i datës 25.09.2013, para 47-48; aktgjykimi PaKr 1282/12 i datës 28.05.2014, f. 31.

Në seancën para kolegjit të apelit më 28 tetor 2014 i pandehuri **S.G.** e ka dhënë këtë deklaratë:

“Unë para së gjithash do të doja t’i kërkojë falje gjykatës dhe mbrojtësit për arsye se në gjykimin e parë nuk e kam thënë të vërtetën për atë se ne të tre nuk kemi qenë së bashku kur kjo ka ndodhur sepse unë isha në vendin e ngjarjes. Kam qenë duke punuar në shtëpi deri në mbrëmje dhe në mbrëmje rreth orës 6 kam qenë duke shkuar në spital.

Dua të deklarojë se unë kam marrë pjesë në vrasjen para spitalit. Kam hyrë në spital sepse kam qenë i lënduar në bark dhe kam dashur ta mjekojë atë lëndim dhe në hyrje të spitalit e kam parë një person duke e mbajtur një revole në dorë dhe kjo ka ndodhur në praninë e KFOR-it francez. Dhe unë i kërkoja ta largonte armën sepse ai po shtinte në ajër. Kam shtënë një herë në drejtim të tij pasi që ai gjuajti në drejtimin tim. Kjo ishte në hyrje të spitalit. KFOR-i ka intervenuar, ma mori armën dhe më tha të shkoja. Nuk e kam ditur nëse ai ishte serb apo shqiptar dhe vetëm më vonë e kuptova kush ishte ai person. Mua vërtetë më vjen keq për kushërinjtë e mi sepse ata nuk ishin atje. Unë kisha të veshur një uniform të zezë dhe dëshmitari J.ka thënë se unë kisha të veshur një uniform të kamufluar por në fakt kam pasur uniform të zezë sepse kam qenë polic ushtarak në atë kohë dhe uniforma jonë ishte e zezë. Kjo është e vërteta. Me të vërtetë më vjen shumë keq që ka marrë kaq shumë kohë por dëshmitarët nuk ishin të saktë kur tregonin se si janë zhvilluar ngjarjet.”

Para se ta bëjë çfarëdo paraqitje, i pandehuri S.G. ishte udhëzuar për atë se kolegji i apelit nuk është duke mbajtur shqyrtim dhe nuk merr prova por mban seancë në përputhje me nenin 390 të KPP-së. Kolegji i apelit ia ka sjellë përsëri ndër mend të pandehurit qëllimin e seancës pas fjalive të hapjes së paraqitjes së tij.⁹ Kolegji i apelit ka sqaruar edhe atë se gjatë seancës të pandehurit nuk do t’i shtrohet asnjë pyetje,¹⁰ por deklarata e tij është në procesverbal dhe se do të shqyrtohet nga kolegji i apelit gjatë këshillimit.¹¹

Kolegji i apelit me kujdes e ka shqyrtuar dhe shtjelluar deklaratën e të pandehurit S.G. të dhënë në seancën e datës 28 tetor 2014. Pyetja të cilës kolegji i apelit doemos duhet t’i përgjigjet është nëse kjo paraqitje krijon dyshim rreth gjetjeve faktike të Gjykatës Themelore.¹²

Kolegji i apelit nxjerr përfundimin se paraqitja e **S.G.**t më 28 tetor 2014 nuk i dobëson në vetvete gjetjet faktike të Gjykatës Themelore rreth veprimeve dhe përgjegjësisë të të tre të pandehurve.

⁹ Procesverbal i seancës së Gjykatës së Apelit, PAKR 55/14, 28 tetor 2014, në f. 6 (versioni në gjuhën angleze).

¹⁰ Arsyeja është se provat mundë të merren vetëm në shqyrtim kurse kolegji ka qenë duke mbajtur vetëm seancë.

¹¹ Po aty.

¹² Po që se kolegji i apelit do ta nxirrte konkluzionin se gjendja faktike nuk është vërtetuar drejt dhe në mënyrë jo të plotë, atëherë ajo është dashur ose të (a) mbaj shqyrtim në nivel të apelit në mënyrë që të marrë dhe/ose përsëris provat ose (ii) ta kthejë lëndën në rigjykim në Gjykatën Themelore.

Pas analizimit me kujdes të paraqitjes së **S.G.t** dhe mbrojtësit të tij Tahir Rrecaj ky kolegji i apelit nxjerr konkluzionin se qëllimi i vetëm i deklaratës së **S.G.t** ishte për t'i shfajësuar dy të pandehurit e tjerë **Rr.G.** dhe **H.G.** e jo për të dhënë deklaram të vërtetë të ngjarjeve.

Kolegji i apelit nuk do ta shtjellojë në hollësi përmbajtjen e parashtresës së **S.G.t** dhe përshkrimin e ngjarjeve me atë rast; çështje me rëndësi para kolegjit është besueshmëria e deklaratës si e tillë.

Kolegji vëren se **S.G.** ka dhënë deklarata në këtë procedurë edhe në fazën e procedurës paraprake dhe në atë të shqyrtimit gjyqësor, ku në të gjitha ato ai e ka mohuar çdo përfshirje në vrasjen e G.B.

I pandehuri ka pohuar se është keqardhja ajo që e ka shtyrë atë për të dhënë një deklaratë ndryshe tani. Ai ka thënë se nuk mund të tolerojë më tej që **H.G.** dhe **Rr.G.** të jenë në paraburgim.

Këtë deklaratë të të pandehurit, kolegji i apelit nuk e konsideron të besueshme. Të tre të pandehurit ndodhen në paraburgim që prej datës 15 nëntor 2012. Kolegji i apelit është i mendimit se nëse **S.G.** po e thoshte të vërtetën më 28 tetor 2014, ai do ta kishte bërë atë shumë kohë më parë e jo tek në fazën e fundit të procedurës para se aktgjykimi të marr formën e prerë. Dhe me siguri do të kishte deklaruar kështu së paku pas sjelljes së aktgjykimit të shkallës së parë kur të tre të pandehurit u dënuan ose ishin në apel.

Përveç kësaj kolegji i apelit vëmendshëm e ka vëzhguar edhe mënyrën e sjelljes dhe reagimet e **S.G.t** kur e ka bërë paraqitjen e tij, të dyja këto të rëndësishme për ta vlerësuar besueshmërinë e paraqitjes së tij. Kolegji i apelit nuk e ka konsideruar të pandehurin **S.G.** bindës në deklaratën e tij.

Kolegji i apelit nuk i beson **S.G.t** se ai ishte i vetmi person i përfshirë në vrasjen e G.B. Sipas këndvështrimit të këtij kolegji të apelit, i pandehuri **S.G.** e ka bërë këtë paraqitje më 28 tetor 2014 ose nën presion, nga frika ose për ndonjë arsye tjetër të panjohur, në mënyrë që ta sigurojë lirin e **Rr.G.t** dhe **H.G.t**. Në fjalën e tij, mbrojtësi i të pandehurit iu ka referuar pranisë së gjakmarrjes dhe revanshit në shoqërinë kosovare.¹³ Kjo e forcën përshtypjen e kolegjit të apelit se paraqitja e **S.G.t** më 28 tetor 2014 në realitet nuk është e vërtetë por kishte për qëllim të shërbejë si tjetër objektiv.

Si përfundim, kolegji i apelit gjen se deklarimi i **S.G.t** se **Rr.G.** dhe **H.G.** nuk ishin përgjegjës për veprën penale në fjalë nuk është i besueshëm. Sipas pikëpamjes së kolegjit të apelit, kjo deklaratë nuk i zbeh gjetjet faktik të Gjykatës Themelore në këtë lëndë.

Gjykata e Apelit ka për obligim të sigurojë se faktet të cilat janë të rëndësishme për të nxjerrë një vendim të ligjshëm, janë vërtetuar në mënyrë të besueshme dhe të plotë. Kolegji nuk mundet verbërisht ta ndjek deklaratën e një të pandehuri vetëm për shkak se ky i fundit në mënyrë

---

¹³ Procesverbali i seancës së Gjykatës së Apelit, PAKR 55/14, 28 tetor 2014, në f. 6 (versioni në gjuhën angleze).

efektive ka pranuar se ka marrë pjesë në veprime inkriminuese; është obligim i gjykatës për ta verifikuar nëse deklarata e dhënë nga i pandehuri mbështetet me informacione dhe prova të tjera. Obligim i Gjykatës së Apelit është edhe ta peshojë me kujdes çdo deklaratë të tillë kundër gjetjeve në lëndë, provave në lëndë dhe rrethanave të tjera. Pasi që i ka kryer të gjitha këto që u përmenden, Gjykata e Apelit nuk u bind me deklaratën e dhënë nga i pandehuri; ajo, nga ana tjetër, është e bindur me analizën e fakteve dhe provave të bëra nga Gjykata Themelore në aktgjykimin e kundërshtuar.

Si përfundim, kolegji i apelit refuzon parashtrësën e të pandehurit **S.G.** se ai ishte i vetmi që ishte përfshirë në vrasjen e G.B. Pavarësisht kësaj gjetjeje, kolegji i apelit do t'i shqyrtojë kundërshtimet e tjera të ngritura nga mbrojtësi mbi gjendjen faktike të vërtetuar nga Gjykata Themelore.

(c) Besueshmëria e dëshmitarit J.B.

Mbrojtësi e kundërshton besueshmërinë e dëshmitarit J.B.dhe pohon se deklaratat e tij për ngjarjet ishte një fabrikim dhe se të pandehurit janë të pafajshëm. Ankesat shtjellojnë provat kontradiktore në lëndë respektivisht provën e dhënë nga dëshmitari J.B.në njërën anë, dhe provat e dëshmitarëve të mbrojtjes nga ana tjetër.

Kolegji i apelit pranon se aktgjykimi fajësues në këtë lëndë kryesisht mbështet në dëshminë e dëshmitarit J.B.¹⁴ Kolegji i apelit prandaj me kujdes i ka analizuar deklaratat e dëshmitarit B. në këtë procedurë penale bashkë me arsyetimin e Gjykatës Themelore të dhënë në aktgjykimin e kundërshtuar.

Mbrojtësi pohon se motivimi i dëshmitarit B. për t'i akuzuar të pandehurit ishte për ta pranuar atë në programin e mbrojtjes së dëshmitarit. I pandehuri **Rr.G.** në seancën e mbajtur nga kolegji i apelit më 28 tetor 2014 ka pohuar se *“J. B. ka mbetur pa punë në 2012 [dhe] dhe me qëllim që ta fitoj statusin e dëshmitarit të mbrojtur dhe të dal jashtë shtetit në mënyrë që ai dhe familja e vet të sigurojnë përfitime, ka shkuar në gjykatë për të dhënë dëshmi të rrejshme.”*¹⁵

Ky është një pohim shumë serioz por jo i saktë.

Kolegji i apelit vëren se ndonëse dëshmitari J.B.aktualisht është në programin e mbrojtjes së dëshmitarit,¹⁶ ai ka hyrë në këtë program pak para se të fillojë shqyrtimi gjyqësor në lëndën në fjalë, prandaj ai tashmë i ka dhënë një sërë deklaratash në procedurën paraprake dhe pas ngritjes së aktakuzës ndaj të pandehurve.¹⁷ Arsyeja pse dëshmitari ishte futur në programin e mbrojtjes së

---

¹⁴ Vet Gjykata Themelore ka vërejtur se “është në dijeni se dënimi i tre të pandehurve G. në pjesë thelbësore është i bazuar vetëm në deklaratën e tij”. Shih aktgjykimin e kundërshtuar në f. 21 (versioni në gjuhën angleze).

¹⁵ Procesverbali i seancës së Gjykatës së Apelit, PAKR 55/14, 28 tetor 2014, në f. 8 (versioni në gjuhën angleze).

¹⁶ Kjo është thënë në mënyrë të qartë edhe në aktgjykimin e kundërshtuar, shih në f. 11 (aktgjykimin në gjuhën angleze).

¹⁷ Shih në shkresat e lëndës shkresën zyrtare të datës 28 tetor 2014 për korrespondencën në mes të zyrtarit ligjor të Gjykatës së Apelit dhe kryetarit të trupit gjykues pranë Gjykatës Themelore mbi këtë çështje.

dëshmitarit ishte rritja e shkallës së rrezikut për të në atë kohë dhe se në rajonin e S. ishin shfaqur afishe me porosi kërcënuese.¹⁸

Gjatë kohës kur i ka dhënë deklaratat e tij, ky dëshmitar, nuk e ka ditur dhe nuk ka mundur ta parashikojë se do të mundë të pranohej në programin e mbrojtës së dëshmitarit dhe të zhvendoset jashtë Kosovës. E tëra kjo pra nuk ka mundur të jetë motiv apo nxitje për çfarëdo lloj deklarate të dhënë nga dëshmitari. Përveç kësaj, kolegji i apelit po ashtu vë në dukje kushtet dhe vlerësimet e rrepta për të qenë i pranuar në këtë program e që nënkupton se bile edhe kur analiza e rrezikut e meriton një vendosje të tillë, nuk ka garanci se i pandehur do të pranohet në program. Kjo është një arsye tjetër shtesë që kolegji i apelit gjen se motivet të cilat i atribuohen dëshmitarit nga mbrojtësi janë të pabazuara.

Pas shqyrtimit me kujdes të argumenteve të paraqitura në ankesa, arsyetimit të Gjykatës Themelore dhe shkresave të lëndës si tërësi, kolegji i apelit nuk është bindur nga parashtruesit e ankesës kur ata pohojnë se dëshmitari B. ka fabrikuar ngjarjet të cilat i ka dëshmuar.

Kolegji i apelit është i bindur se dëshmitari J.B.i ka përshkruar ngjarjet më 18 qershor 1999 me saktësi dhe se të pandehurit **S.G., Rr.G. dhe H.G.** janë përgjegjës për vrasjen e G.B. në qendrën shëndetësore në xxx. Kolegji nuk beson se të pandehurit ishin në fshatin e tyre në kohën kur u qëllua viktima.

Në aktgjykimin e kundërshtuar, Gjykata Themelore në detaje i analizon provat e administruara gjatë shqyrtimit gjyqësor dhe në vlerësimin e vet arrin në konkluzione logjike për ato prova.

Kolegji i apelit me vëmendje të veçantë e ka shqyrtuar analizën e Gjykatës Themelore lidhur me provat kontradiktore. Kolegji është plotësisht i bindur me konkluzionet dhe arsyetimin e Gjykatës Themelore dhe nuk gjen asnjë kontradiktë në qëndrimin e Gjykatës Themelore.

Kolegjit i apelit pajtohet me vlerësimin e Gjykatës Themelore me të cilin dëshmitarët e alibisë të propozuar nga mbrojtja nuk u konsideruan të besueshëm. Gjykata Themelore e ka shoshitur këtë çështje në hollësi. Njëherazi kolegji i apelit konsideron se padurimi për ta bindur gjykatën për vendndodhjen e të pandehurve nuk ishte aspak bindës por në realitet dha përshtypjen se dëshmitarët nuk po e thoshin të vërtetën.

Kolegji i apelit pajtohet me përmbajtjen në aktgjykimin e kundërshtuar se J.B.e ka thënë të vërtetën kur e ka përshkruar rrugën e tij në xxx. se ka qenë dëshmitar në qendrën shëndetësore në xxx. Ai ka sjellë një sërë detajesh të cilat e kanë miratuar besueshmërinë e tij.

Në pjesën ku mbrojtja u referohet mospërputhjeve në mes të deklaratave të dëshmitarit B. në fazën e procedurës paraprake dhe provës së tij të dhënë gjatë shqyrtimit gjyqësor, kolegji i apelit vë në pah se Gjykata Themelore në mënyrë specifike e ka trajtuar këtë çështje në aktgjykimin e

---

¹⁸ Po aty.

kundërshtuar në faqet 27-28 (sipas numërtimit të faqeve në versionin e shkruar anglisht). Kolegji i apelit pajtohet me këtë arsyetim.

Gjykata e Apelit e ka analizuar analizën e plotë të gjendjes faktike e cila është dhënë në faqet 15 deri në 34 të aktgjykimit të kundërshtuar (sipas numërtimit të faqeve në versionin e shkruar anglisht), dhe e miraton këtë analizë në tërësinë e saj. Kolegji i apelit nuk e sheh asnjë nevojë për ta përsëritur analizën e detajuar të Gjykatës Themelore. Është e mjaftueshme të thuhet se kolegji plotësisht i miraton gjetjet dhe arsyetimin e Gjykatës Themelore lidhur me besueshmërinë e dëshmitarit J.B.dhe provën e tij.

Si përfundim, kolegji i apelit është i bindur se Gjykata Themelore e ka vërtetuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë gjendjen faktike dhe se argumentet e ngritura në ankesa nuk i dobësojnë këtë gjetje.

(d) Nëse më 18 qershor 1999 në S. ka ekzistuar një konflikt i armatosur

Mbrojtja paraqet se elementet e veprës penale të *krime lufte kundër popullatës civile* nuk janë vërtetuar në lëndë sepse nuk ka ekzistuar konflikt i armatosur në xxx. më 18 qershor 1999 atëherë kur ishte vrarë G.B..

Mbrojtja e ngrit këtë çështje si shkelje të ligjit penal. Kolegji i apelit megjithatë sqaron se pohimi është pohim faktik dhe kolegji e ka këtë trajtuar në përputhje me rrethanat.

Gjykata Themelore ka konsideruar se ishte e parëndësishme se më 18 qershor 1999 pjesë të forcave të ish Republikës së Jugosllavisë dhe atyre serbe tanimë ishin tërhequr nga Kosova, pas nënshkrimit të të ashtuquajturës marrëveshjeje e Kumanovës më 9 qershor 1999. Sipas kësaj marrëveshjeje, tërheqja e forcave jugosllave ishte dashur të përfundojë brenda 11 ditëve pas hyrjes së saj në fuqi, do të thotë më 20 qershor 1999.

Parashtruesit e ankesës paraqesin se lufta në Kosovë ka përfunduar më 9 qershor 1999. Me 18 qershor 1999 forcat serbe e kanë lëshuar xxx. dhe për këtë arsye nuk ishte duke u zhvilluar asnjë konflikt i armatosura në atë kohë.

Kolegji i apelit e refuzon kundërshtimin e mbrojtjes dhe pajtohet me arsyetimin e Gjykatës Themelore se ka pasur konflikt të armatosur në zhvillim e sipër në Kosovë përfshirë edhe S, më 18 qershor 1999 kur ishte vrarë G.B.. Përveç kësaj, lidhja në mes të vrasjes së G. B. dhe konfliktit të përmendur të armatosur është vërtetuar po ashtu në mënyrë të drejtë nga Gjykata Themelore.

Ndonëse në raste të shumta, Tribunali Penal Ndërkombëtar për ish Jugosllavinë dhe Gjykata Supreme e Kosovës e kanë vërtetuar zhvillimin e konfliktit të armatosur në Kosovë së paku që nga pranvera e hershme e vitit 1998 e më tej, në mes të forcave të armatosura serbe (qeveritare)

dhe UÇK-së e që ka vazhduar deri në 1999,¹⁹ jurisprudenca në dispozicion nuk i adreson ngjarjet që kanë ndodhur deri në mes të qershorit 1999.

Dhoma e gjykimit të TPNJ-s; në lëndën xxx dhe xxx në mënyrë eksplicite ka konsideruar se konflikti i armatosur ka vazhduar deri në qershor 1999,²⁰ por përsëri pa e specifikuar datën e përfundimit të konfliktit të armatosur sepse kjo ishte e panevojshme duke pasur parasysh gjendjen faktike në këto raste.

Gjykata Supreme e Kosovës e ka konfirmuar ekzistimin e një konflikti të brendshëm të armatosur në mes të UÇK-së dhe forcave serbe për shembull në vendimin për xxx të datës 5 gusht 2004 dhe në vendimin për xxx të datës 21 korrik 2005,²¹ dhe tash së voni edhe duke e vërtetuar vendimin për xxx- in të Gjykatës së Apelit më 8 korrik 2014.²²

Edhe prokuroria edhe mbrojtja pranojnë se marrëveshja e Kumanovës ishte nënshkruar më 9 qershor 1999 dhe se kjo marrëveshje ka paraparë periudhën kohore prej 11 ditësh për tërheqje të forcave të armatosura serbe nga Kosova. Gjatë këtyre 11 ditëve, forcat serbe pra ishin në proces të tërheqjes, kanë mbetur të pranishëm në pjesë të Kosovës dhe për këtë arsye konflikti i armatosur nuk mund të konsiderohet si i përfunduar. Tërheqja ka nënkuptuar një operacion ushtarak, prandaj konflikti i armatosur mund të konsiderohet jo ekzistues vetëm pas skadimit të periudhës së përcaktuar për tërheqje.

Ky interpretim mbështetet nga legjislacioni i Kombeve të Bashkuara i miratuar në Kosovë menjëherë pas luftës. Rregullorja e UNMIK-it 2006/50 në nenin 3.1 i ka definuar në mënyrë të qartë aspektet e përkohshme të konfliktit të armatosur në Kosovë se kanë zgjatur prej datës 27 shkurt 1998 deri më 20 qershor 1999.²³

Veç kësaj, tash së voni, Gjykata Supreme e Kosovës e ka shtjelluar edhe çështjen e *aktgjykimit xxx* të datës 2 tetor 2014, dhe erdhi në konkluzionin e njëjtë – konflikti i armatosur në Kosovë ka përfunduar vetëm me tërheqjen e plotë të forcave serbe më 20 qershor 1999.²⁴

---

¹⁹ Shih p.sh. *prokurori v. xxx*, GJNKJ, aktgjykimi, 26 shkurt.2009, vëllimi 1 i aktgjykimit, paragrafët 840-841; *prokurori v. xxx*, GJNKJ, aktgjykimi, 23 shkurt 2011 para. 1579.

²⁰ *Po aty*.

²¹ Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës (xxx), AP-KZ 139/2003, 05.08.2004, f. 14 et seq; vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës (xxx), AP-KZ 139/2004, 21.07.2005, f. 9 et seq.

²² Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës PML 125/14 (xxx) i datës 8 korrik 2014.

²³ Dispozita e nenit 3.1 thotë: 3.1 Agjencia Kosovare e pronës përmes Sekretarisë ekzekutive ka kompetenca për të pranuar dhe për të regjistruar dhe, përmes Komisionit për kërkesa pronësore ka kompetencë për t'i zgjidhur kategoritë vijuese të kërkesave që janë të lidhura me konfliktin, duke përfshirë rrethanat që drejtpërsëdrejti janë të ndërlidhura me to ose janë pasojë e konfliktit të armatosur që ndodhi në periudhën ndërmjet 27 shkurtit 1998 dhe 20qershorit 1999 [...].

²⁴ Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës nr. PML KZZ 157/2014 (xxx), i datës 2 tetor 2014.

Se konflikti i armatosur ka përfunduar vetëm më 20 qershor 1999, mbështet më tej edhe nga jurisprudenca krahasues me Gjykatën Supreme të Serbisë në lëndën xxx. Kjo lëndë është paraqitur në këtë mënyrë:

“Në lëndën Lekaj [...] në ankesën e tij i akuzuari ka pretenduar se veprat penale janë kryer derisa ka qenë në fuqi Marrëveshja Teknike dhe Ushtarake, prandaj konflikti i armatosur në atë kohë kishte përfunduar. Gjykata Supreme e ka refuzuar këtë pohim, dhe nxori përfundimin se Marrëveshja Teknike dhe Ushtarake ka përmbajtur një dispozitë e cila e ka përcaktuar periudhën kohore prej 11 ditësh për çmilitarizimin dhe tërheqjen e forcave të armatosura jugosllave nga territori i Kosovës dhe Metohisë. Kjo ka mbaruar më 20 qershor 1999, që është marrë si datë e përfundimit të konfliktit.”²⁵

Si përfundim, kolegji i apelit e refuzon këtë arsye të apelit si të pabazuar dhe vërteton gjetjen e Gjykatës Themelore se më 18 qershor 1999 në S. ka ekzistuar konflikt i armatosur.

3.4. Zbatim i gabueshëm i pretenduar i ligjit penal

Të gjithat ankesat e mbrojtjes kanë paraqitur se Gjykata Themelore në mënyrë të padrejtë e ka zbatuar ligjin penal duke i aplikuar nenet 142 dhe 22 të KP-së të RSFJ-së dhe rregulloren e UNMIK-ut 2000/59 të datës 27 tetor 2000 për veprat e kryera nga të pandehurit **S.G., Rr.G. dhe H.G.**

Ky pohim është i bazuar.

Kolegji i apelit konsideron se ndonëse Gjykata Themelore në mënyrë të drejtë është mbështetur në KP RSFJ dhe Rregulloren e UNMIK-it 1999/24, Rregullorja 2000/59 nuk është e aplikueshme në këtë procedurë penale.

Ligji në fuqi në kohën e kryerjes së veprës penale ishte KP i RSFJ-së. Rregullorja e UNMIK -it 1999/24 e ka përcaktuar ligjin e aplikueshëm të jetë ligj në fuqi në Kosovë më 22 mars 1999. Rregullorja në nenin 3 thotë se kjo rregullore konsiderohet të ketë hyrë në fuqi më 10 qershor 1999. Në nenin 1.5., rregullorja 1999/24 e ka hequr dënimin me vdekje.

Më 27 tetor 2000 përfaqësuesi special i Sekretarit të përgjithshëm ka nxjerr Rregulloren e UNMIK-ut 2000/59, e cila përfshinte këtë dispozitë në nenin e saj 1.6.:

“Për çdo vepër penale për të cilën sipas ligjit në fuqi në Kosovë të datës 22 mars 1989 parashihet dënim me vdekje, dënimi do të jetë me burgim ndërmjet minimumit që parashihet për atë vepër dhe maksimumit prej dyzet (40) vitesh.”

---

²⁵ Shih edhe lëndën e paraqitur në Serinë e Shërbimeve të Ligjit Penal Ndërkombëtar, moduli 8: Krime të luftës, Pjesë e projektit të OSCE-ODIHR/ICTY/UNICRI “Mbështetja e transferimit të njohurive dhe materialeve të lëndëve të krimeve të luftës nga TPNJ tek juridiksionet kombëtare.”. Shih në f. 126, në dispozicion në: http://wcjp.unicri.it/deliverables/docs/Module_8_War_crimes.pdf (së fundi e vizituar më: 12 nëntor 2014).

Megjithatë e njëjta rregullore e ka përfshirë edhe një dispozitë eksplicite se ky nen i ri 1.6 duhet të aplikohet vetëm për krimet e kryera pas 27 tetorit 2000.

Për shkak të parimit të përgjithshëm të mos-retroaktivitetit të ligjit penal dhe dispozitës eksplicite që e përmbante vet rregullorja e UNMIK-it 2000/59, është e qartë se rregullorja nuk vlen për veprën penale të kryer më 18 qershor 1999.

Sipas nenit 3 të kodit aktual penal, ndaj kryerësit duhet të zbatohet ligji në fuqi në kohën kur ishte kryer vepra penale, dhe në rast të ndryshimit të ligjit të zbatueshëm para marrjes së vendimit të formës së prerë, atëherë duhet të zbatohet ligji më i favorshëm për kryerësin. E njëjta dispozitë ishte përfshirë edhe në kodin penal në fuqi nga 6 prill 2004 deri më 31 dhjetor 2012 dhe nenin 2 si edhe në KP RSFJ nën nenin 4.

Kolegji vëren rregullën e përgjithshme të teorisë së ligjit penal se gjykatat gjithsesi duhet të marrin në konsideratë të gjitha ligjet të cilat kanë mundur të zbatohen ndaj kryerësit në periudhën kohore nga kryerja e veprës penale deri në marrjen e një vendimi të formës së prerë edhe pse ato ligje mund të mos jenë më në fuqi.

Kolegji gjen se ligji më i favorshëm për të akuzuarin është KP RSFJ-së i ndryshuar me Rregulloren e UNMIK-ut 1999/24 me të cilën heqet dënimi me vdekje. Ligjet pasuese (KPK dhe tani KPRK) nuk janë më të favorshme për arsye se ato përmbajnë dënime më afatgjate për veprat e kryera penale.

Sipas nenit 142 të KP RSFJ dënimi për veprën penale të *krime lufte kundër popullatës civile* ka qenë së paku pesë vjet burgim ose dënim me vdekje. Sikurse u tha, dënimi me vdekje ishte shfuqizuar me rregulloren e UNMIK-ut 1999/24. Afati i përgjithshëm maksimal me burgim i paraparë me KP RSFJ ishte 15 vjet sipas nenit 38(1) të KP RSFJ.

Dënimi i paraparë për veprën penale sipas nenit 142 të KP RSFJ është me burgim prej 5 deri në 15 vjet. Pra Gjykata Themelore duke vendosur se ligji i zbatueshëm për dënim parasheh burgimin prej 5 deri në 40 vjet, ka kryer lajthim juridik që patjetër duhet të korrigjohet.

Me përjashtim të kësaj më sipër, kolegji i apelit nuk gjen gabime në zbatimin e ligjit penal nga Gjykata Themelore. Gjykata Themelore në mënyrë të drejtë i ka vërtetuar elementet e veprës penale dhe i ka gjetur të pandehurit përgjegjës për veprën penale të *krime lufte kundër popullatës civile* sipas neneve 22 dhe 142 të KP RSFJ.

3.5. Vendimi mbi sanksionin penal

Kolegji, sikurse u shtjellua më lartë, vëren se dënimi i paraparë për veprën penale nën nenin 142 të KP RSFJ i lexuar në lidhje me rregulloren e UNMIK-ut 1999/24 është burgimi prej 5 në 15 vjet.

Më tej, kolegji vëmendshëm i ka shqyrtuar rrethanat lehtësuese dhe rënduese të vërtetuara nga Gjykata Themelore dhe kundërshtimet e ngritura me anë të ankesave në këtë aspekt.

Kolegji e pranon argumentin e mbrojtjes se gjykata themelore nuk e ka marrë parasysh gjendjen familjare të të pandehurve si një rrethanë lehtësuese.

Kolegji i apelit e ka sqaruar gjendjen familjare të tre të akuzuarve në seancën e datës 28 nëntor 2014 dhe ka vërtetuar si në vijim: **S.G.** është i martuar dhe ka tre fëmijë të moshës 20, 9 dhe 7 vjeçare. **Rr.G.** është i martuar dhe ka tre fëmijë të moshës 18, 15 dhe 13 vjeçare. **H.G.** është i martuar dhe ka katër fëmijë të moshës 13, 12, 10 dhe 6 vjeçare.

Kolegji i apelit prandaj e ka konsideruar si rrethanë shtesë lehtësuese për të tre të pandehurit faktin se të gjithë janë të martuar dhe faktin se secili prej tyre i ka së paku nga dy fëmijë të mitur.

Lidhur me parashtrësën e mbrojtjes se vendi i kryerjes së veprës penale – shtëpia e shëndetit – nuk përbën rrethanë rënduese, kolegji i apelit nuk pajtohet me një konstatim të këtillë. Vendi i kryerjes së veprës penale në mënyrë tipike bie brenda asaj çfarë ligji (neni 41(1) i KP të RSFJ-së) përshkruan si “rrethana në të cilat është kryer akti”. Shtëpia e shëndetit duhet të konsiderohet si vend i sigurt për personat të cilët janë brenda saj në veçanti ata më të cenueshmit (të sëmurët dhe të plagosurit). Kolegji i apelit konstaton se gjykata themelore me të drejtë e konsideron këtë rrethanë si rrethanë rënduese.

Sa u përket rrethanave lehtësuese dhe rënduese të vërtetuara në mënyrë të saktë nga gjykata themelore dhe duke i pasur parasysh rrethanat shtesë lehtësuese të gjendjes familjare të të pandehurve si dhe duke mos harruar faktin se dënimi maksimal i përcaktuar për veprën penale në fjalë është burgim prej 15 vjetësh, kolegji vendos se dënimi prej 8 (tetë) vjetësh burgim është dënim i përshtatshëm për secilin të pandehur veç e veç për veprën penale të kryer. Kolegji i apelit në përputhje me nenin 41 të KP të RSFJ-së e shqipton dënimin brenda për brenda kufijve të përcaktuar me ligj dhe duke marrë parasysh të gjitha rrethanat përkatëse ashtu edhe qëllimin e dënimit të përcaktuar me nenin 33 të KP të RSFJ-së.

Koha e kaluar në paraburgim nga data 15 nëntor 2012 do të përfshihet në vuajtje të dënimit për të pandehurit.

3.6. Çështjet e tjera të ngritura në ankesa

Propozimi për prova të reja nga mbrojtja e Rr.G.t

Avokati mbrojtës Mahmut Halimi i cili e përfaqëson të pandehurin **Rr.G.** ka propozuar dëgjimin e dëshmitarëve të ri, përkatësisht dëshmitarët H.B., I. B. dhe F.B. Mbrojtja e ka përsëritur propozimin në fjalë edhe në seancën e kolegjit të apelit të mbajtur më datën 28 tetor 2014.

Në bazë të nenit 382 (3) të KPP-së, provat dhe faktet e reja mund të paraqiten në ankesë por parashtruesi i ankesës i cili e bën propozimin duhet patjetër t'i japë arsyet pse këto prova nuk janë paraqitur më parë. Për më tepër, parashtruesi i ankesës duhet patjetër të tregojë cilat fakte synohen të provohen përmes provave të reja të propozuara.

Edhe pse ankesa nuk ka ofruar asnjë informatë kuptimplotë rreth asaj se çfarë mund të dëshmojnë këta tre dëshmitarë, mbrojtësi gjatë seancës ka sqaruar se këta dëshmitarë do të dëshmojnë në mbështetje të alibisë së të pandehurit **Rr.G.**

Kolegji i apelit e refuzon propozimin për prova të reja si të pambështetur dhe po ashtu si të panevojshëm. Kolegji vëren se një numër dëshmitarësh tashmë janë dëgjuar lidhur me alibinë e **Rr.G.t.** Mbrojtja nuk e ka bërë fare të ditur se çfarë informatash të reja të padëgjua më parë nga dëshmitarët e tjerë do të ofrojnë këta tre dëshmitarë të ri. Për më tepër, mbrojtja po ashtu nuk ka treguar se pse nuk kanë qenë në gjendje t'i propozojnë këta dëshmitarë edhe më herët gjatë procedurës.

Kolegji i apelit për këtë arsye e refuzon propozimin për dëgjimin e provave të reja.

Kolegji po ashtu e refuzon propozimin për mbajtjen e seancës dëgjimore në shkallë të apelit. Kolegji, siç është shtjelluar më lart, konstaton se gjendja faktike është vërtetuar në mënyrë të plotë dhe të drejtë.

III. PËRFUNDIM

Gjykata e Apelit, për arsyet e shtjelluara më lart, e refuzon ankesën e prokurorit special dhe në mënyrë të pjesshme i pranon ankesat e mbrojtjes në pjesën e cila ka të bëjë me kundërshtimin e tyre ndaj zbatimit të ligjit penal lidhur me sanksionin e shqiptuar penal dhe me gjatësinë e dënimit të shqiptuar. Kolegji i apelit e ndryshon aktgjykimin e kundërshtuar ashtu që e shqipton dënimin prej tetë (8) vjetësh burgim ndaj të pandehurve për veprën penale të kryer, në përputhje me nenet 22 dhe 142 të KP të RSFJ-së. Në pjesët tjera të tij, aktgjykimi i kundërshtuar vërtetohet.

Përpiluar në gjuhën angleze, si gjuhë e autorizuar. Aktgjykimi i arsyetuar është përfunduar më datën 17 nëntor 2014.

Kryetarja e kolegjit

Hajnalka Veronika Karpati
Gjyqtare e EULEX-it

Anëtarja e kolegjit

Elka Filcheva-Ermenkova
Gjyqtare e EULEX-it

Anëtari i kolegjit

Abdullah Ahmeti
Gjyqtar

Procesmbajtëse

Beti Hohler
Zyrtare ligjore e EULEX-it

GJYKATA E APELIT E KOSOVËS
Pakr 55/14
29 tetor 2014